

Boros Imre: A megváltozott hitelezés

2015 július 30. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Napjainkban gyakran esik szó arról, hogy a gazdaság további fellendülésének elengedhetetlen záloga a bankrendszer hitelezési aktivitásának jelent?s növekedése, akár éves hét-nyolc százalékos növekményként.

Lenne mib?l, s elég, ha csak a jegybankban pihenget? kereskedelmi banki ezermilliárdokra gondolunk. A

gazdaságba kihelyezett hitelek drámai zuhanását ugyanis a jegybank volt kénytelen megállítani, amikor életbe léptette a növekedési hitelprogramot a hazai kis- és középvállalatok részére elfogadható terhekkel.

Ezzel valóban érzékelhet? növekedési többletet adott a gazdaságnak. A jó hitel tehát növekedési faktort jelent, semmi kétség. Lévén a céghitelezés nem a jegybank klasszikus teend?je, a kihelyezett hitelek volumenének növelése immár a hazai kereskedelmi bankrendszerre hárulna, most már a cégek részére is barátságosabb kamatokkal.

Megel?legezett bizalomként a kormány cserében a bankadó csökkentésér?l döntött, eddig azonban kézzelfogható hitelezési felfutásról nem lehet beszámolni. Hitelfetisisztáink az er?feszítéseikhez gyakran hívják segítségül a „legnagyobb magyar”, Széchenyi István hitellel kapcsolatos hitvallását, amely szerint a hitel hiánya elakaszt minden fejl?dést. A hitelezés Széchenyi korabeli és mai gyakorlata között azonban ég és föld a különbség, mintha nem is ugyanarról, inkább az akkorinak a karikatúrájáról beszélnénk.

A hitelezés f? akadálya akkoriban a végrehajtható fedezethiány volt. A hatályos (évezredes) törvények még nem tették lehet?vé, hogy nem fizetés esetén a fedezetül szolgáló földbirtokot a bank elvonja. A kamatok viszont vonzóak voltak. A nemesfémen alapuló rendszerben az akkori valóságos verseny miatt nem lehetett három-négy százaléknál nagyobb kamatot alkalmazni. Ez reálhozamot biztosított a betétesnek, hasznot a banknak, és a fizetend? kamatnál a hitellel finanszírozott gazdasági tevékenység is több hasznot hozott. Mindenki megtalálta a számítását. Baj természetesen ebben a rendszerben is történhetett, amikor megjelent és elharapódzott a spekuláció.

A birtokok elidegeníthet?ségének tilalmát 1848-ban felszámolták. Ett?l kezdve a földbirtok szolgálhatott már fedezetül – és szolgált is. Gyors növekedés kezd?dött 1867 után er?s hitelezési háttérrel. A rejtett (inkább jól leplezett) rendszerhiba abból adódott, hogy a gazdaságokat hitelez? és a meghitelezett gazdaságok terményeit felvásárló keresked?ket is ugyanaz a kisszámú banki közösség (valójában két bankcsoport) finanszírozta. Adódott a kísértés, hogy az ügyfelekt?l nem csak a visszajáró pénzt lehet beszedni, de könny?szerrel megfoszthatók birtokaiktól is, ha egy jó kis t?zsdei krachot csinálnak, és a termények árát leverik. Az 1973-78-as id?szak err?l szólt. Alaposan kicserél?dött a hazai középosztály ezekben az években. Mondani sem kell, hogy a pénznek a fémt?l való végleges elválása (még formális jogi értelemben is) nem csak nemzeti, de nemzetközi szinten is a hitelez?knek a korábbiaknál sokkal nagyobb lehet?séget adott.

Tág tere nyílt a hitelezésben az ügyfeleket a bankok részére kezelhet?, de az ügyfél által kivédhetetlen kockázatokba küldésének – a spekulációnak. Ennek iskolapéldáját éppen a devizaalapúnak elnevezett hitelezés szolgáltatta. Az er?viszonyok végképp a hitelez?k javára billentek el. Man?verezési lehet?ségeiket a pénzek átváltási árfolyamainak teljes felszabadítása (1973), a kamatoknak a fémkontrolltól megszabadult szubjektív alakíthatósága, valamint a nyolcvanas évekt?l lezajlott, gigantikus méret?vé duzzadt bankkonglomerátumok miatt – az „üzlet” bank és f?ként lokális jelent?ség? kis- és középvállalati ügyfele között – inkább hasonlíthatjuk a macska és az egér bájos (egyetértésen és egyenrangúságon nem alapuló) összjátékára, mint egyenl? felek alkujára. Természetesen a globális bankszektor és az érdekeltségi körébe tartozó ugyancsak globális vállalkozói szektor kapcsolati rendszerében megmaradtak a kiegyensúlyozott viszonyok.

Érdemes ezután egy pillantást vetni a hazai állapotainkra, mert ugye, „vágyjuk” a hitelt, aminek hiánya megakasztja a fejl?dést, így hangzik ma is a hamis beszél?ink szózata. A hazánkban m?köd? transznacionális szektor a hitelt a szükséges mennyiségben és kamatokért eddig is megkapta, és ezután sem lesz másképp. De kapnak-e a hazai kis és közepesek? Miért is kapnának? Mi lenne abban a hitelez?k érdeke? Úgyszólván semmi. Másrészt épp ez a hazai szektor éppen az elmúlt években kapott alapos leckét a hitel megváltozott természetéb?l. Rájöhetett arra, hogy a hitel nemhogy nem segít a gazdasági gyarapodásban, de a behatárolatlan kockázat miatt rámehet a teljes vagyon, nemcsak a vállalkozási, de a személyes is.

A hazánkban még ma is érvényes törvények ezt segítik, amikor a kis cégek tulajdonosai teljes vagyonnal felelnek, ?ket nem lehet még cs?dvédelemben sem részesíteni, mint a kft.-ket és a zrt.-ket. Vegyük észre, hogy a gigabankok hitelez?i érdekl?dése a saját érdekkörükhöz tartozó transznacionális cégeken túl nálunk a fedezetet biztosítani tudó háztartások mellett csak az államra, mint adósra terjed ki. Sok a panasz az Európai Unióban is, hogy a bankok nem aktívak a cégek hitelezésében, de annál szívesebben vásárolnak államkötvényeket – még görögöket is! – hatalmas diszkonttal, ha id?ben szimatát veszik a készül?d? ment?csomagnak, joggal remélve, hogy a rég banki bed?lésre ítélt görög tételeket majd száz százalékon beváltja a görög államkassza, és a kockázat átszáll a ment?csomagban részt vállaló tagállamokra.

Bajlódjanak csak az államok a behajtással, ha másként nem megy, akkor megszorításokkal. Ez a mai gigabanki mentalitás. Szóval csínján a hitellel. Messze van még az az id?, amikor a hazaivá vált bankrendszer is újra megtanulja a kiscégek hitelezését, bizalmi viszony épül ki cég és bank között. Ehhez kitartó terepmunka szükséges és évek bizalommer?sít? lépései. Az meg végképp ésszer?tlen, hogy az uniós források egy részét is hitelként kívánják eljuttatni a cégeknek – a jelenlegi állás szerint –, t?ke helyett, amelyre viszont nagy a szükségük. Ez nem lesz sikeres, el?re borítékolható.

www.magyarhirlap.hu - Boros Imre

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló